

// ANALYSERAPPORT 6

Faktaark

Produktivitetskommissionens rapport om
Offentlig-privat samarbejde

Viden og anbefalinger omkring offentlig-privat samarbejde

VIDEN OM OFFENTLIG-PRIVAT SAMARBEJDE OG PRODUKTIVITET

Produktivitetskommissionens anbefalinger til at øge Danmarks produktivitet gennem mere og bedre offentlig-privat samarbejde tager udgangspunkt i følgende forhold:

- Den offentlige sektor køber stort ind. I 2012 købte de offentlige myndigheder varer og serviceydelser af private virksomheder for næsten 300 mia. kr. Dertil kommer indkøb af private bygge- og anlægsopgaver.
- Den offentlige sektor finansierer en lang række serviceydelser. De offentlige serviceydelser udgør en samlet værdi af 385 mia. kr., hvoraf omkring en fjerdedel sendes i udbud. Langt de fleste udbudte opgaver ender med at blive udliciteret til private virksomheder.
- Øget konkurrence om de offentlige indkøb og serviceydelser kan bidrage til at forbedre produktiviteten i den offentlige og private sektor:
 - Konkurrence om offentlige indkøb får højproduktive virksomheder til at vokse på bekostning af lavproduktive virksomheder.
 - Konkurrence om offentlige serviceydelser flytter opgaven hen, hvor den bliver varetaget bedst og billigst. En mere effektiv arbejdsdeling mellem den offentlige og private sektor betyder, at ressourcerne bliver udnyttet bedre.
 - Partnerskaber mellem offentlige myndigheder og private virksomheder øger innovationen og kan skabe nye afsætningsmuligheder for de private virksomheder.
- Der er en positiv sammenhæng mellem antal bud og gevinsten ved udbud. Når der er mange kvalificerede bud, konkurreres prisen ned.
- Brug af sociale klausuler og særlige hensyn til lokale leverandører inden for lovens rammer kan begrænse antallet af bud og gøre det uklart, om ordregiver opnår den laveste pris. Samfundsmæssige problemer (fx miljømæssige prioriteringer, erhvervspolitiske hensyn eller sociale målsætninger) løses mest effektivt gennem målrettede politiske tiltag.
- Aktivitetskrav og detaljerede krav til produktspecifikationer i udbudsmaterialet kan øge transaktionsomkostningerne, begrænse antallet af bud og hæmme nytænkning og innovation i opgaveløsningen.
- Konkurrence gennem udbud af flerårige kontrakter kan være mindre effektiv end dynamisk og løbende konkurrence.
- Når det offentlige udliciterer en opgave, styres opgaveløsningen gennem kontraktforhandlinger med den private leverandør. Det kan tydeliggøre omkostningerne ved at tilpasse opgaveløsningen (fx ved at ændre organiseringen, stille nye krav til opgaveløsningen og tilpasse kapaciteten).
- Holdningsmæssige barrierer kan hæmme udbud af offentlige serviceydelser, men betyder tilsyneladende mindre end tidligere.

ANBEFALINGER //

For at øge Danmarks produktivitet gennem mere og bedre offentlig-privat samarbejde anbefaler Produktivitetskommissionen, at:

- Offentlige myndigheder skaber konkurrence om alle de offentlige opgaver, der egner sig til konkurrenceudsættelse.
- Offentlige ordregivere udformer udbudsmateriale, så det er attraktivt for så mange kvalificerede leverandører at byde som muligt, herunder udenlandske leverandører.
- Offentlige ordregivere undgår at tage særlige hensyn til lokale leverandører og undgår at bruge sociale klausuler i offentlige kontrakter og indkøbsaftaler.
- Offentlige ordregivere så vidt muligt erstatter aktivitetskrav og detaljerede krav til produktspecifikationer med funktionskrav i udbudsmaterialet, så der bliver skabt gode muligheder for nytænkning og innovation.
- Offentlige ordregivere skaber hyppig og dynamisk konkurrence om en opgave under hensynstagen til, at der kan være gevinster ved at indgå langvarige kontrakter med private leverandører.

VIDEN OM BARRIERER FOR OFFENTLIG-PRIVAT SAMARBEJDE

Produktivitetskommissionens anbefalinger til at øge Danmarks produktivitet gennem bedre lovgivningsmæssige rammer for offentlige udbud tager udgangspunkt i følgende forhold:

- Offentlige myndigheder skal følge de omfattende udbudsregler, herunder EU's udbudsdirektiv og tilbudsloven, når de udbyder offentlige opgaver og køber ind hos private leverandører.
- Offentlige ordregivere og private virksomheder oplever, at udbudsreglerne i EU's udbudsdirektiv er uklare og ufleksible. Det øger omkostningerne ved udbud og skaber frygt for klager.
- Regeringen har nedsat et udbudslovsudvalg, der skal udarbejde et udkast til et samlet dansk regelsæt, der implementerer EU's udbudsdirektiv i dansk lov.
- Offentlige ordregivere er usikre på mulighederne for at indgå i dialog med de private tilbudsgivere. Det kan gøre det vanskeligt for ordregiver at afsøge markedet og tilrettelægge udbudsprocessen effektivt.
- Tilbudsloven er en særlov, som regulerer offentlige indkøb under tærskelværdien for EU-udbud. Tilbudsloven er med til at øge kompleksiteten af udbudsreglerne i Danmark og til at øge udbudsomkostningerne i forhold til de relativt små kontraktsummer. Hertil kommer, at tilbudsloven indeholder en række konkurrencebegrænsende elementer:
 - Tilbudsloven stiller krav om, at budsummer ved bygge- og anlægsopgaver skal offentliggøres. Det kan skabe gennemsigtighed om budsummerne. Gennemsigtigheden om de faktiske bud gør det imidlertid også lettere at lave karteller i form af tilbudskoordinerings, hvilket kan begrænse konkurrencen.
 - Tilbudsloven begrænser antallet af bud ved bygge- og anlægsopgaver, der kan indhentes og forhandles. Det kan mindske de samlede udbudsomkostninger for de private virksomheder. Men det kan også begrænse konkurrencen og betyde, at ordregiver ikke får den laveste pris.
- Lovgivningen begrænser mulighederne for at udlicitere driften af folkeskoler, skolefritidsordninger, ungdomsskoler, musikskoler, erhvervsskoler og gymnasier.
- For nogle opgavetyper (fx sagsforberedelse samt tilsyn og kontrol) er der uklarhed om, hvorvidt opgaven er en myndighedsopgave (må ikke udbydes uden klar lov-hjemmel) eller en serviceydelse (må normalt udbydes).

ANBEFALINGER //

For at øge Danmarks produktivitet gennem færre lovgivningsmæssige barrierer for offentlige udbud anbefaler Produktivitetskommissionen, at:

- Den kommende udbudslov skaber klarhed og fleksibilitet i udbudsprocessen, herunder vedrørende brugen af udbud med funktionskrav og mulighederne for at indgå i dialog med tilbudsgivere.
- Tilbudslovens regler for køb af varer og serviceydelser under EU-direktivets tærskelværdier afskaffes, så der er bedre overensstemmelse mellem kontraktsum og udbudsomkostninger.
- Tilbudslovens begrænsninger på antallet af bud, der kan indhentes og forhandles ved offentlige bygge- og anlægsopgaver, fjernes.
- Det undgås, at lovgivning begrænser de offentlige myndigheders muligheder for at udbyde opgaver på områder, hvor myndighederne vurderer, at udbud kunne give en billigere og/eller bedre opgaveløsning, herunder driften af folkeskoler, skolefritidsordninger, ungdomsskoler, musikskoler, gymnasier og erhvervsskoler. Konkret anbefales det, at
 - Lovgivningsmæssige barrierer for udlicitering af driften af skolefritidsordninger, ungdomsskoler og musikskoler fjernes, så de kommuner, der ønsker at skabe konkurrence om disse serviceydelser, får mulighed for det.
 - Der igangsættes en undersøgelse af fordele og ulemper ved at fjerne lovgivningsmæssige barrierer for udlicitering af driften af folkeskoler, gymnasier og erhvervsuddannelser.
 - Der skabes større klarhed om hvilke opgaver, der kan udbydes uden særskilt lovhjemmel, ved at tydeliggøre, hvor grænsen mellem myndighedsopgaver og serviceydelser går (fx inden for sagsforberedelse samt tilsyn og kontrol).

VIDEN OM UDBUD AF OFFENTLIGE SERVICEYDELSER

Produktivitetskommissionens anbefalinger til at øge Danmarks produktivitet gennem udbud af offentlige serviceydelser tager udgangspunkt i følgende forhold:

- Konkurrence om levering af offentlige serviceydelser kan give en bedre ressourceudnyttelse, og udbudsprocessen i sig selv giver ofte den offentlige myndighed et større overblik over kerneopgaven.
- I 2012 udbød kommunerne ca. 25 pct. af de serviceydelser, der må udbydes. Det er forskelligt, hvilke serviceydelser kommunerne udbyder, men
 - Kommunerne udbyder oftest tekniske serviceydelser, herunder veje, parker, dagrenovation, forsyning, rengøring og transport. På disse områder har kommunerne ofte opnået økonomiske besparelser uden nedgang i kvaliteten, men effekter på kvaliteten er ikke altid opgjort.
 - Kommunerne udbyder mindre ofte bløde serviceydelser, herunder hjemmepleje og dagtilbud. På disse områder er der generelt opnået økonomiske besparelser, men der er mere blandede erfaringer og ofte utilstrækkelig dokumentation af, hvad der sker med kvaliteten.
- I 2012 udbød regionerne og staten henholdsvis ca. 21 pct. og ca. 28 pct. af de serviceydelser, der må udbydes. Der er få tværgående studier af effekterne.
- Hverken kommuner, regioner eller statslige enheder er forpligtede til at fastsætte mål eller udforme en strategi for, hvordan udbud af egne opgaver kan bidrage til øget produktivitet og effektivitet.
- Statslige institutioner skal med passende mellemrum gennemgå deres opgaveportefølje for at identificere opgaver, der er udbudsegnede.
- Otte ud af ti ansatte i de offentlige indkøbsfunktioner angiver, at adgang til andres erfaringer, værktøjer og metoder betyder meget for den politiske opbakning til at udbyde offentlige serviceydelser.

ANBEFALINGER //

For at øge Danmarks produktivitet gennem udbud af offentlige serviceydelser, anbefaler Produktivitetskommissionen, at:

- Regioner og kommuner med passende mellemrum gennemgår deres opgaveportefølje med henblik på at identificere serviceydelser, der med fordel kan udbydes.
- Den enkelte statslige, regionale og kommunale myndighed sætter kvantitative mål for, hvor stor en del af deres serviceydelser der skal udbydes. Målene sammenholdes med den faktiske udvikling, revideres mindst hvert andet år og offentliggøres med en begrundelse.
- Der afsættes statslige ressourcer til at støtte offentlige myndigheder i at udbyde flere af deres serviceydelser. Konkret anbefales det, at
 - Arbejdet med at indsamle og offentliggøre eksempler på udbud af offentlige serviceydelser (herunder bløde velfærdsydelser) fortsættes, men med øget fokus på at skaffe viden om, hvad der sker med produktiviteten ved udlicitering.
 - Regionale og kommunale myndigheder, der har svært ved at nå deres mål for udbud af offentlige serviceydelser, får tilbudt en gratis potentialeafklaring og implementeringsplan mod, at materialet bliver offentliggjort og diskuteret på det politiske niveau.
 - Offentlige myndigheder, der ønsker at udbyde offentlige serviceydelser på områder, hvor der endnu ikke er et modent marked, eller hvor der endnu ikke er erfaring med offentlig-privat samarbejde, kan søge om tilskud til juridisk bistand og anden ekstern rådgivning.

VIDEN OM FRITVALGSORDNINGER

Produktivitetskommissionens anbefalinger til at øge Danmarks produktivitet gennem mere effektive fritvalgsordninger tager udgangspunkt i følgende forhold:

- Der er i national lovgivning indført frit valg af leverandør på en række store velfærdsområder, såsom ældres valg af praktisk hjælp, personlig pleje og madservice samt forældres valg af daginstitution.
- Formålet med frit valg er skabe flere valgmuligheder for borgerne. Frit valg har også til formål at skabe mere fleksibilitet samt øge kvaliteten og effektiviteten i de offentlige serviceydelser gennem konkurrence.
- Der er begrænset viden om effekterne af frit valg. Erfaringer fra ældreområdet og dagtilbudsområdet tyder på, at frit valg ikke altid øger produktiviteten i det offentlige
 - Frit valg udgør en styringsmæssig udfordring og kan stå i vejen for de offentlige myndigheders øvrige effektiviseringsiltag (fx at høste stordriftsfordele og mængderabatter ved fælles indkøb).
 - Frit valg udmøntes oftest gennem en godkendelsesmodel, hvor alle godkendte leverandører modtager samme tilskud fra det offentlige, og hvor der ikke konkurreres på pris. Forskelle i godkendelseskrav på tværs af kommuner og langsomme godkendelsesprocedurer øger transaktionsomkostningerne og gør det mindre attraktivt for nye leverandører at træde ind på markedet.
 - Borgerne har ofte utilstrækkelig information til at kunne sammenligne kvaliteten af de forskellige ydelser. Det mindsker konkurrencepresset på leverandørerne.
- Der er ikke lige konkurrence mellem offentlige og private leverandører. Offentlige leverandører kan umiddelbart ikke gå konkurs, og private leverandører har mulighed at opkræve ekstrabetaling og tilbyde tillægsydelser (fx på ældreområdet).
- Frikommunerne har fået mulighed for at tilbyde tilkøbsydelser på en fritvalgsområde hjemme hjælp, undervisning og børnepasning.

ANBEFALINGER //

For at øge Danmarks produktivitet gennem mere effektive fritvalgsordninger anbefaler Produktivitetskommissionen, at:

- Der igangsættes en evaluering af frit valg, hvor det bl.a. undersøges, hvilke effekter ordningerne har haft på den offentlige sektors produktivitet og effektivitet, kvaliteten i ydelsen og konkurrencen i markedet.
- Offentlige myndigheder kombinerer frit valg med udbud på fritvalgsområder, hvor der ikke er markeds-mæssige forudsætninger for at skabe løbende konkurrence mellem leverandørerne.
- Fritvalgsordningerne indrettes, så lave transaktionsomkostninger og så lige konkurrence som muligt gør det attraktivt for private leverandører at etablere sig på markedet. Konkret anbefales det, at
 - Reglerne for kommunernes beregninger af fritvalgspriser forenkles med henblik på at gøre det mindre omkostningsfyldt for kommunerne og skabe større gennemsigtighed for leverandørerne.
 - Offentlige myndigheder, der vælger at skabe frit valg gennem en godkendelsesmodel, holder transaktionsomkostningerne for de private leverandører lave, fx ved at ensrette godkendelsesprocesserne og udforme mere standardiseret materiale til godkendelsesprocessen på tværs af myndigheder.
 - Kommuner og regioner sikrer, at borgerne har adgang til sammenlignelige og opdaterede kvalitetsindikatorer på fritvalgsområderne.
- Erfaringerne fra frikommuneforsøgene med tilkøbsydelse evalueres af en uafhængig central instans, der bl.a. vurderer de potentielle fordele ved samproduktion af serviceydelser over for risikoen for krydssubsidiering af tilkøbsydelser leveret af offentlige myndigheder. En evaluering bør således vurdere, hvordan de berørte kommuner har prissat de tilbudte ydelser i forhold til de samlede faktiske omkostninger, herunder samtlige faste omkostninger samt aflønning af kapital, og hvilke foranstaltninger der i øvrigt er sat i værk for at undgå nogen form for krydssubsidiering, herunder klare retningslinjer for "konkurs", hvis aktiviteterne er underskudsgivende.

VIDEN OM EFFEKTIVE OFFENTLIGE INDKØB

Produktivitetskommissionens anbefalinger til at øge Danmarks produktivitet gennem mere effektive indkøb tager udgangspunkt i følgende forhold:

- I 2012 købte den offentlige sektor varer og serviceydelser for omkring 300 mia. kr. Dertil kommer indkøb af bygge- og anlægsopgaver.
- Fokus på økonomiske besparelser her og nu kan i nogle tilfælde føre til højere omkostninger på længere sigt. Det kan fx ske, hvis der ikke lægges vægt på kvalitet og totaløkonomi i udbudsmaterialet.
- Mange offentlige myndigheder har taget initiativ til at effektivisere deres indkøb, bl.a. ved at forbedre kompetencerne i deres indkøbsafdelinger og centralisere indkøbene. Myndighederne forventer, at tendensen til øget centralisering vil fortsætte.
- Øget centralisering af de offentlige indkøb kan give økonomiske besparelser, skærpe konkurrencen og løfte ressourcekrævende opgaver
 - Indkøb hos færre leverandører og et mindre sortiment kan betyde, at leverandørerne kan tilbyde mængderabatter. I nogle tilfælde kan der opnås en yderligere besparelse, hvis myndighederne forpligter sig til at købe en bestemt mængde, eller hvis leverandøren får stillet en forventet omsætning i udsigt.
 - Når der samlet set gennemføres færre udbud, falder transaktionsomkostningerne.
 - Bedre sammenhæng mellem kontraktsum og transaktionsomkostninger kan gøre det mere attraktivt for nye leverandører at byde på opgaven.
 - Større og mere professionelle indkøbsafdelinger kan i nogle tilfælde løfte opgaver, der er for ressourcekrævende for den enkelte indkøber. Det kan give bedre indkøbsaftaler og en større grad af kontrol med leverandørerne.
- Nogle varer og serviceydelser egner sig ikke til centrale indkøbsaftaler
 - Når indkøbene samles, øges risikoen for, at de offentlige indkøb udgør en for stor del af den samlede omsætning i markedet. Det kan hæmme konkurrencen og gøre det svært for nye leverandører at træde ind på markedet.
 - Hvis behovene er meget forskellige, kan det være svært at indgå aftaler, der er dækkende for brugernes behov. Hvis der alligevel indgås aftaler, og de er frivillige, kan det betyde, at aftalerne ikke bliver brugt. Hvis aftalerne er forpligtende, kan det i værste fald gå ud over produktiviteten i den enkelte enhed.
 - Hvis brugernes behov og indkøbsprocesser er meget forskellige, kan indkøbsaftalerne blive komplekse at anvende, så transaktionsomkostningerne stiger for både den offentlige ordregiver og leverandøren. Meget komplekse indkøbsaftaler kan også føre til, at leverandøren indregner en ekstraomkostning, så prisen stiger.
- Der er begrænset systematisk viden om, i hvilket omfang de centrale aftaler bliver brugt, og hvad aftalerne har betydet for produktiviteten i den offentlige sektor.

ANBEFALINGER //

For at øge Danmarks produktivitet gennem mere effektive indkøb anbefaler Produktivitetskommissionen, at:

- Offentlige myndigheder og indkøbscentraler har fokus på totaløkonomien frem for kortsigtede besparelser, når de køber ind. Det kan fx ske ved at stille krav til totalomkostninger, når der er store omkostninger forbundet med at bruge, vedligeholde og/eller at bortskaffe varen eller serviceydelsen efter købet.
- Offentlige myndigheder løbende overvejer, hvor indkøbs- og udbudsopgaverne løses mest effektivt, herunder om opgaverne skal løses decentralt, via samarbejde med andre offentlige myndigheder eller via centralt indgåede aftaler.
- Centrale aftaler indrettes, så de understøtter produktiviteten i den offentlige sektor. Konkret anbefales det, at
 - Centrale aftaler indgås for varer og serviceydelser, hvor behovene og/eller indkøbsprocesserne er ens og mulige at standardisere, og hvor der er tilstrækkelig konkurrence i markedet.
 - Centrale aftaler, som indgås på vegne af tilsluttede myndigheder, udformes, så de er attraktive for brugerne både med hensyn til pris, kvalitet og valgmuligheder.
 - Offentlige ledere på alle niveauer sikrer høj grad af aftaleoverholdelse, så gevinsterne ved centrale aftaler høstes. Det gælder både i forhold til de aftaler, som myndighederne i kommuner og regioner er forpligtet til at overholde og i forhold til de aftaler, som myndighederne på overordnet niveau selv har valgt at deltage i.
- Der igangsættes en undersøgelse af, om der er potentiale for at gøre indkøb gennem de offentlige indkøbscentraler mere effektive. Konkret anbefales det, at
 - Indkøbscentralerne løbende evaluerer deres indkøbsaftaler, samt at evalueringerne gøres offentligt tilgængelige. Evalueringerne kan med fordel undersøge, hvilken markedsindflydelse den offentlige sektor opnår ved at samle sine indkøb, brugertilfredsheden, graden af aftaleoverholdelse samt aftalernes totaløkonomiske besparelser.
 - Det undersøges, om organiseringen af de nuværende indkøbscentraler, herunder SKI og SI, kan styrkes med henblik på at øge fokus på at høste produktivetsgevinster.

VIDEN OM INNOVATIONSFREMMEDE OFFENTLIGE INDKØB

Produktivitetskommissionens anbefalinger til at øge Danmarks produktivitet gennem innovationsfremmende offentlige indkøb tager udgangspunkt i følgende forhold:

- Hovedformålet med alle offentlige indkøb er at sikre skatteyderne den størst mulige værdi for pengene.
- I et innovationsfremmende offentligt indkøb arbejder en offentlig aktør og en eller flere private aktører sammen med henblik på innovation.
- Innovationsfremmende offentlige indkøb kan både bruges til innovation i mindre skala og til at efterspørge nye løsninger på større udfordringer inden for eksempelvis velfærdsområdet og grøn omstilling.
- Internationale undersøgelser indikerer, at der er opnået positive effekter ved at bruge offentlige midler til at understøtte udviklingen af nye innovative løsninger. Der er dog også risici forbundet med innovationsfremmende offentlige indkøb, da innovationsprojekterne kan slå fejl.
- Der er endnu begrænsede erfaringer med innovationsfremmende offentlige indkøb i Danmark. Der er iværksat en række initiativer i stat, regioner og kommuner, men de fremstår spredte og ukoordinerede.
- Rådet for Offentlig-Privat Samarbejde fremhæver fem barrierer for offentlige myndigheders igangsættelse og succesfulde gennemførelse af innovationsfremmende offentlige indkøb. Barrierene knytter sig til anvendelse af udbudsreglerne i praksis, interesseforskelle mellem offentlige og private aktører og internt i de offentlige myndigheder, mangel på videndeling, uklar ansvarsfordeling samt manglende risikovillighed.

ANBEFALINGER //

For at øge Danmarks produktivitet gennem innovationsfremmende offentlige indkøb anbefaler Produktivitetskommissionen, at:

- Offentlige ordregivere så vidt muligt erstatter aktivitetskrav og detaljerede krav til produktspecifikationer med funktionskrav i udbudsmaterialet, så der bliver skabt gode muligheder for nytænkning og innovation.
- En central kompetenceenhed får ansvaret for at udbrede erfaringerne med innovationsfremmende indkøb og for at yde bistand til de kommuner, regioner og statslige institutioner, der gerne vil anvende innovationsfremmende offentlige indkøb og offentlig-private innovationspartnerskaber som en del af deres effektiviseringsindsats.

VIDEN OM OFFENTLIG-PRIVATE PARTNERSKABER

Produktivitetskommissionens anbefalinger til at øge Danmarks produktivitet gennem OPP tager udgangspunkt i følgende forhold:

- OPP er en betegnelse for forskellige former for samarbejde mellem en offentlig og en privat part om gennemførelse af et fælles projekt, hvor ansvar og risici fordeles til den part, der bedst og billigst kan håndtere dem.
- Risikodelingen er afgørende for, om OPP-projekter tæller med i opgørelsen af den offentlige gæld. Lande med høje gælds niveauer har en særlig tilskyndelse til at anvende OPP for på den måde at gennemføre investeringer i infrastruktur, uden at det tæller med i opgørelsen af den offentlige gæld.
- OPP gennemføres med lange kontraktperioder, typisk 15-25 år. En lang tidshorisont tilskynder aktørerne til at optimere projektets totaløkonomi, finde nye løsninger og tænke i helheder. Samarbejdsformen egner sig derfor bedst til projekter af en vis størrelse med potentiale for at sammentænke anlæg, drift og vedligeholdelse.
- En lang kontraktperiode reducerer mulighederne for politiske omprioriteringer.
- Finansieringen kan både være offentlig eller privat. Offentlig finansiering er i udgangspunktet billigere end privat, men de rene finansieringsomkostninger kan ikke sammenlignes, da de offentlige finansieringsomkostninger ikke afspejler de risici, der er i et givent OPP-projekt.
- I Danmark var der ultimo 2013 igangsat 20 OPP-projekter i regi af stat, regioner og kommuner. Der forventes igangsat en række yderligere projekter i de kommende år.
- Målt på antallet af projekter er anvendelsen af OPP i Danmark på linje med en række andre europæiske lande. Målt på kontraktværdi er projekterne tilsyneladende små, og de udgør kun en lille del af de samlede offentlige anlægsudgifter.
- Der er ikke overblik over kommende OPP-projekter i Danmark.
- Der findes ikke egentlige effektanalyser af de danske erfaringer, men der er indikationer på, at OPP-projekter i højere grad bliver færdige til tiden, holder budgettet og leverer den aftalte funktionalitet.
- Erfaringerne fra udlandet er blandede. Nogle studier viser, at OPP-projekter har givet mere værdi for pengene, andre ikke.
- I flere lande er OPP-kompetencer samlet i centrale enheder.
- I en interviewundersøgelse med syv kommuner og to regioner anføres over en bred kam, at øget videndeling og erfaringsopsamling kan reducere barriererne for OPP.
- I en spørgeskemaundersøgelse blandt regioner og kommuner svarer 79 pct., at deponeringsreglerne i nogen eller høj grad udgør en barriere for at indgå i et OPP. Deponeringsreglerne indebærer, at regioner og kommuner skal deponere et beløb svarende til værdien af det bestilte anlæg, når de indgår OPP med privat finansiering.
- I regeringsgrundlaget er angivet, at regeringen vil gennemføre en analyse af, hvornår det er økonomisk fordelagtigt at anvende OPP i offentlige bygge- og anlægsprojekter.

ANBEFALINGER //

For at øge Danmarks produktivitet igennem OPP anbefaler Produktivitetskommissionen, at:

- OPP-projekter alene anvendes som en samarbejdsform, der kan give en mere effektiv opgaveløsning, og ikke som en finansieringsmodel, der giver et mere fordelagtigt billede af de offentlige gældsforpligtelser.
- Der udarbejdes en liste med besluttede OPP-projekter af et passende omfang for flere år ad gangen med henblik på at skabe et stabilt marked for OPP-projekter.
- De danske OPP-kompetencer styrkes og samles centralt i et center med praktisk erfaring, der kan indsamle viden om og erfaringer med OPP samt yde bistand til offentlige myndigheder, der ønsker at iværksætte OPP-projekter.
- Regeringens kommende undersøgelse af OPP inddrager relevant erfaring fra sammenlignelige lande.
- Tildelingsproceduren for deponeringsfritagelse i forbindelse med OPP-projekter gøres hurtigere og mere gennemsigtig.
- Evaluering af OPP-projekter tænkes ind fra starten, så der kommer et evidensbaseret grundlag at bruge modellen på.